

Моспан Тетяна,

здобувач вищої освіти 3 курсу
спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Лаврук О.С.**

канд.екон.наук, доцент кафедри менеджменту,
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ МОЛОДІ

Недосконала законодавча база, дефіцит чіткої стратегічної політики держави, забезпечення молоді робочими місцями, неналежність освітніх послуг з підготовки кадрів реальним економічним потребам, слабкий механізм стимулювання роботодавців до працевлаштування молоді перетворюють безробіття молодих люде на одну з найгостріших соціально-економічних проблем сучасної України. В контексті соціально-політичної кризи проблеми молоді набувають певних особливих рис, а їх наслідки є серйозними для соціально-трудової сфери. В наслідок пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 звужуються можливості, особливо для пошуку першого робочого місця, негативні тенденції можуть посилюватися, тому необхідний поглиблений аналіз та регулювання, розробки реалістичної, виваженої та збалансованої політики щодо працевлаштування молоді.

Молодь – це окрема соціально-демографічна група, яка вирізняється за сукупністю вікових характеристик, особливостей соціального становища та обумовлених тим і іншим соціально-психологічних якостей, що визначаються суспільним ладом, культурою, закономірностями соціалізації, вихованням в умовах певного суспільства [1, с.749]. Загалом у світі вікові межі молоді коливаються в інтервалі від 13 до 35 років. В Європі загалом молоддю вважаються особи від 15 до 30 років. В Україні, згідно із Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», молодь – це громадяни віком від 14 до 35 років. За офіційними даними Державної служби

статистики України, станом на 31 грудня 2020 р. в країні проживало 5729700 осіб у віці від 15 до 35 років. У цьому віці ще спостерігається переважання чисельності юнаків і молодих чоловіків, яких більше, ніж дівчат і жінок .

Окрім вікових особливостей, молодь як економічна категорія, має інші специфічні для цієї групи населення характеристики. Молодь становить особливу категорію ринку праці, яка досить сильно відрізняється від інших складових. На перший погляд, коли людина молода, активна їй легко адаптуватися , вона є відкритою для нового, може вносити зміни та шукати роботу в будь-який час, за уважнішого розгляду, для конкурентоспроможності на ринку праці їй бракує відповідного досвіду. Саме ця характеристика молодих спеціалістів як соціальної групи призводить до їх соціальної вразливості.

Слід відмітити, що у вчених, які займаються молодіжною проблематикою, не встановилось єдиного підходу щодо визначення молоді як соціально-економічної категорії. Разом з тим аналіз різноманітних підходів та визначень молоді дає змогу виявити найбільш важливі її риси. В. В. Онікієнко, Я. В. Кружельницька, Е.М. Лібанова виділяють молодь як „найбільш динамічну соціальну групу і порівнюють її з барометром „соціальної погоди” в суспільстві”. Вони вважають, що молодь відрізняється нестабільністю та примхливістю, внутрішньою неоднорідністю. Сметанін Є. вбачає в молоді групу людей з високим ступенем адаптації, яка відзначається активністю і є найбільш винахідливою у прагненні знайти себе в нових умовах. Пирожков С.І. вважає, що молодь в суспільстві виступає у двох основних формах: як елемент природного відтворення і як соціальна сила, яка здатна забезпечити складний процес прогресивного розвитку суспільства. Франюк І.В. та Анішина Н.В. переконані, що від стану та динаміки молодіжного сектора значною мірою залежить кон'юнктура ринку праці [4]. О.О. Яременко вбачає в молоді активний суб'єкт людського розвитку, фактор поступового розвитку поколінь, забезпечення їх спадкоємності [5, с.25, 29].

Головною причиною низької зайнятості молоді в Україні є випереджальні темпи зростання пропозиції робочої сили з порівняно низькою кількістю

створених нових робочих місць, що призводить до поглиблення дисбалансу, що існує, та, як наслідок, виштовхування надлишку робочої сили за межі національного ринку праці, створюючи в майбутньому потенційну загрозу економічній безпеці держави.

Тому для України в сучасних реаліях нагальним є розвиток системи професійної орієнтації та інформаційної підтримки молоді; вдосконалення діяльності молодіжних центрів праці; створення учнівських місць для проходження оплачуваної виробничої практики; розвиток системи наставництва у процесі організації власної справи. Зважаючи на умови соціально-економічного розвитку та глобалізації світового економічного простору, розвиток трудового потенціалу молоді неможливий без ефективного державного регулювання, та стимулювання в період пандемії коронавірусної інфекції COVID-19, що буде комплексно та своєчасно вирішувати проблеми зайнятості молоді, а також налагодить стійкі двосторонні зв'язки між суб'єктами регулювання.

Список використаних джерел

1. Грішнова О.А., Самарцева А.Є. Молоді спеціалісти на ринку праці: проблеми конкурентоспроможності та працевлаштування. Экономика и управление. 2013. №2. С. 49-54.
2. Лаврук О.С. Формування ринку праці молоді. Економіка АПК. 2001. №7. С. 100-103.
3. Лаврук О.С. Підходи до реалізації управління персоналом підприємства. Сучасний рух науки: тези доповідей VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 жовтня 2019 р. Дніпро, 2019. Т.2. С.354-358.
4. Юшкевич О.О. Молодь як соціально–економічна категорія. Вісник ЖІТІ. Економічні науки. 2000. №6. С. 113-116.
5. Яременко О.О. Молодь у стратегії людського розвитку України. Вивчення молоді на сучасному етапі: питання методології і методики. К.: А.Л.Д., 1996. 232 с.